

Correctievoorschrift VWO

2022

tijdvak 1

Nederlands

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Correct taalgebruik wordt getoetst bij alle antwoorden van de kandidaat op open vragen.

Voor incorrect taalgebruik worden maximaal 4 scorepunten in mindering gebracht. Onder incorrect taalgebruik moet worden verstaan: spelfouten en fouten in de zinsbouw inclusief verkeerde woordvolgorde.

Zelfstandig gebruik van bijzinnen (als in: "Omdat ...") dient niet fout te worden gerekend.

In afwijking van het bepaalde onder 5 van de Algemene regels geldt voor incorrect taalgebruik dat elke fout binnen een antwoord op een vraag wel afzonderlijk dient te worden aangerekend.

De fouten voor incorrect taalgebruik dienen los van de inhoudelijke beoordeling te worden geregistreerd en de daarbij behorende aftrekpunten dienen bij de laatste beoordelingscomponent uit het correctievoorschrift te worden genoteerd.

Voor incorrect taalgebruik dient de volgende aftrekgeregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Bij een antwoord op een open vraag waarbij de kandidaat niet hoeft te antwoorden in een volledige zin, wordt niet de grammaticaliteit van het antwoord beoordeeld, maar de spelling wel. De reikwijdte van vakspecifieke regel 1 wordt hiermee voor antwoorden op deze open vragen beperkt.

Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de Leidraad bij de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje). Deze aftrekgeregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

- 2 Het is de kandidaat niet toegestaan telegramstijl te gebruiken bij vragen waarbij in volledige zinnen moet worden geantwoord. Voor een antwoord dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend.
- 3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.
- 4 Wanneer een antwoord op een open vraag het maximum aantal woorden overschrijdt, worden alleen de woorden van het antwoord tot het toegestane maximum in de beoordeling betrokken met inachtneming van vakspecifieke regel 3. Spelfouten in de overschrijding van het maximum aantal woorden tellen niet mee.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Alles is gemaakt om kapot te gaan

1 maximumscore 1

(alinea) 7

2 maximumscore 1

(alinea) 10

3 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Hirsts nieuwe beelden vertoonden zichtbare tekenen van verval / waren beschadigd 1
- Dat verval / Die schade is (echter) onderdeel van de beelden / is gemaakt door de kunstenaar / wordt normaal gesproken uitgewist in musea 1

of

- Het verval / De beschadiging was onderdeel van de kunst 1
- Dit/deze wordt (echter) normaal gesproken uitgewist in musea 1

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

4 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Er is een gebrek aan (waardering voor) ambachtelijkheid / technische perfectie. / Moderne kunst is niet (voldoende) ambachtelijk / technisch perfect.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

constatering	< al gegeven > Het grootste bouwwerk dat we maken, is het world wide web.
probleem	Het (world wide) web is vluchtig/immaterieel.
gevaar	Een technisch probleem / kleine stroomstoring volstaat om ons hele wereldwijde web weg te vagen.
conclusie	Zonder materie bestaat er geen geheugen. / Ook het immateriële uit onze tijd verdwijnt. / Er blijft (nagenoeg) niets over van onze (online) cultuur.

indien drie antwoorden goed	2
indien twee antwoorden goed	1
indien minder dan twee antwoorden goed	0

Beoordeel de spelling en grammatica.

6 C 1

7 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Mickey Mouse en Pluto zijn gewone/populaire figuren / tekenfilmfiguren/cartoonpersonages 1
- Ze worden (echter) weergegeven als antieke goden/helden / als mythologische figuren / als (levensgrote) bronzen sculpturen 1

of

- Gewone/populaire figuren / Tekenfilmfiguren/(Cartoon)personages worden weergegeven als antieke goden/helden / als mythologische figuren / als (levensgrote) bronzen sculpturen 2

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

8 maximumscore 1

“Ik liep de zalen van *Treasures from the Wreck of the Unbelievable* binnen alsof ik een jongensboek opensloeg en ik werd daadwerkelijk meegesleept door het avontuur.” (regels 197-201)

Beoordeel de spelling.

9 D 2

Vraag	Antwoord	Scores
10	A	1

Tekst 2 Damien Hirsts schitterende scheepswrak

11 maximumscore 1

(alinea) 4

12 maximumscore 1

(alinea) 11 of (alinea) 12

13 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- citaat 1: “Zo vond de Engelse krant *The Telegraph* de tentoonstelling een *spectacular failure* waarmee Hirsts carrière ongetwijfeld schipbreuk zou lijden. ((‘Ugh.’))” (regels 8-12) 1
- citaat 2: “*The Times* vond dat de hele expositie maar in zee moest worden gedonderd.” (regels 12-15) 1
- uitleg: Beide uitspraken zijn als dubbelzinnig op te vatten omdat het (in de tentoonstelling) draait om een (fictief) scheepswrak/scheepsverhaal / (fictieve) schipbreuk 1

Opmerking

Indien de uitleg bij één citaat of beide citaten juist is, één scorepunt toekennen.

Beoordeel de spelling.

14 maximumscore 2

twee van onderstaande:

- “(Maar toch heeft Hirst zich veel moeite getroost) om het geloofwaardig te maken.” (regels 35-37)
- “(Dat betekent dus dat Hirst bereid is geweest om louter voor een) conceptueel meta-idee (tientallen bronzen beelden op de zeebodem af te zinken en ze vervolgens (meteen?) weer omhoog te takelen.)” (regels 46-51)
- “(Opnieuw is het vast voor een groot deel) verzonnen(, maar de ... de bedoeling.)” (regels 56-63)

per juist geciteerde zin of juist geciteerd deel van een zin 1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
(Er wordt getwijfeld over de kwestie of) de tentoonstelling / het werk van Hirst kitsch/patserig is.

Beoordeel de spelling.

16 A

1

17 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

We moeten Hirst wel serieus nemen want hij stelt vragen over	
alinea 6	wie/wat de waarde bepaalt van kunst. / de manier waarop kunst een waarde vertegenwoordigt.
alinea 7	het esthetiek-begrip. / de reden waarom de ene stijl mooier is dan de andere.
alinea 8	waar onze smaak/voorkeur (in de kunst) op gebaseerd is. / authenticiteit. / de reden waarom (technieken) kopiëren niet langer geaccepteerd wordt (in de kunst).

per juist benoemde reden

1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling.

18 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De eerste kop is de grote invloed die onze smaak/kunstopvatting in de wereld heeft (door steun van economische en politieke macht)
- De tweede kop is een vernauwde smaak/kunstopvatting / het gebrek aan besef dat andere/niet-westerse landen een afwijkende smaak/kunstopvatting hebben / het gebrek aan besef dat in andere/niet-westerse landen (begrippen als) ambacht, schoonheid en traditie (in de kunst) nog heel belangrijk zijn

1

1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

19 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(politieke en economische) macht / (westerse) dominantie / rijkdom

Maximumlengte van het antwoord: 10 woorden.

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
20	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je zou verwachten dat de westerse (progressieve) kunstliefhebbers openstaan voor andere culturen / voor verandering in de heersende opvattingen over kunst • Dezelfde groep kunstliefhebbers blijkt (echter) geen waardering te hebben voor de kunst van Hirst / voor de kunst die vragen stelt bij de heersende opvattingen over kunst / bij de westerse dominantie inzake kunst <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	1 1
21	B	2

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

22	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <p>a Volgens tekst 1 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat hierin ambachtelijkheid overheerst / technische perfectie wordt nagestreefd (met de kostbaarste materialen)</p> <p>b Volgens tekst 2 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat deze bezoekers onderdompelt in fantasie, kleur en (bekende) emoties / in een bijna klevrige vorm van schoonheid / deze een bijna klevrige vorm van schoonheid heeft</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	1 1
23	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <p>a Als de huidige westerse samenleving waarde hecht aan kunst, dan doet ze er volgens tekst 1 goed aan dingen te maken die eeuwig meegaan / niet dingen te produceren om ze kapot te laten gaan</p> <p>b Als westerse kunstliefhebbers echt openstaan voor andere culturen, dan moeten ze volgens tekst 2 ook (leren) waarderen wat ze niet gewend zijn / wat ze niet mooi vinden</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3 Data zijn duur

24 maximumscore 2

drie van onderstaande:

- de (jeugd/gezondheids)zorg
- het onderwijs
- het verkeer / de auto-industrie
- de financiële sector

Opmerking

concrete beroepen: niet goed rekenen

indien drie antwoorden juist benoemd	2
indien twee antwoorden juist benoemd	1
indien minder dan twee antwoorden juist benoemd	0

Beoordeel de spelling.

25 maximumscore 1

(alinea) 2 of (alinea) 3

26 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- Data zijn publiek/openbaar bezit 1
- Data zijn van bedrijven / privaat bezit 1
- Data zijn van niemand / worden autonoom 1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

27 D 1

28 C 2

29 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De burger/overheid heeft geen invloed meer op / geen controle meer over het gebruik van data. / heeft de macht uit handen gegeven aan bedrijven.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- de ideologieën van techbedrijven / (gesprek,) zeggenschap en controle over techbedrijven / de macht van techbedrijven (bij nieuwe ontwikkelingen) 1
- de dreigende verzelfstandiging van data / het publiek beschikbaar houden van data 1

Beoordeel de spelling.

31 maximumscore 2

drie van onderstaande:

- “We noemen de nieuwe grootmachten niet alleen Googlonia en Facebookistan omdat zulke bedrijven een omzet hebben waarmee ze landen evenaren, maar vooral omdat ze functies van staten overnemen.” (regels 52-57)
- “Hun wereldmacht is niet alleen economisch, maar ook politiek.” (regels 63-65)
- “Het maken van data en algoritmes is politiek werk: je definieert menselijk gedrag en kiest in welke richting je dat gaat bijsturen.” (regels 70-74)
- “De macht van de technologiebedrijven heeft daardoor nu al grote totalitaire potentie.” (regels 80-82)

- indien drie zinnen juist geciteerd 2
- indien twee zinnen juist geciteerd 1
- indien minder dan twee zinnen juist geciteerd 0

Beoordeel de spelling.

32 maximumscore 2

twee van onderstaande:

- (alinea) 5
- (alinea) 6
- (alinea) 7

- per juist benoemd element 1

Tekst 4 Lekker leerlingen lastigvallen

---

33 D

1

34 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
door te wijzen op de onoverzichtelijkheid van de (Facebook)discussies / op het enthousiasme van docenten

Beoordeel de spelling.

35 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
op het herhalen van discussies / (onjuiste) antwoorden

Beoordeel de spelling.

36 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
Je moet leerlingen niet lastigvallen met vragen waarop docenten zelf het antwoord niet weten. / met vragen waarbij onzekerheid bestaat over het juiste antwoord. / Onzekerheid wordt in het onderwijs gezien als een vorm van kindermishandeling.

Beoordeel de spelling en grammatica.

37 **maximumscore 1**

“Vooral niet gebruiken in een toets, en bij voorkeur ook niet bespreken in de klas, want dat schept alleen maar verwarring.” (regels 47-50)

of

“(En dus zijn er ook altijd docenten die opmerken:) ‘Schrappen dat voorbeeld!’” (regels 44-47)

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 maximumscore 2

standpunt	Het is tijd voor reframing: leerlingen moeten zo veel mogelijk lastiggevallen worden. (regels 75-77) / Het is tijd voor reframing (regel 75) / leerlingen moeten zo veel mogelijk lastiggevallen worden (regels 76-77) / Ze moeten geprikkeld, gepord, uitgedaagd en een beetje uit het lood geslagen worden. (regels 77-80)
argument	(Zekerheden, daar hebben ze weinig aan (en die vinden ze diep in hun hart ook oninteressant),) ze moeten juist kunnen omgaan met de onzekerheden van het leven. (regels 80-84)
aanbeveling	Toetsen moeten vooral vragen en opdrachten bevatten waarvan de docenten de uitkomsten niet weten(, zodat de leerlingen optimaal de gelegenheid krijgen om te laten zien hoe ze hierover denken of redeneren, en of ze in staat zijn om bewuste keuzes te maken.) (regels 85-92)

indien drie zinnen juist geciteerd	2
indien twee zinnen juist geciteerd	1
indien minder dan twee zinnen juist geciteerd	0

Beoordeel de spelling.

39 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- 'Lastigvallen' is doorgaans negatief / 'Lekker lastigvallen' klinkt gemeen 1
- In de tekst wordt hier (echter) een positieve betekenis aan toegekend 1

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

40 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(... dan wil dat nog niet zeggen dat) zij ook kunnen omgaan met (andere) onzekerheden in het leven.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

41 A	1
42 B	2

Incorrect taalgebruik

---

43 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrect taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekgeregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 23 mei te accorderen.

Ook na 23 mei kunt u nog tot en met 8 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

- bron 1 Ilja Leonard Pfeijffer, NRC Handelsblad, 20 december 2017
- bron 2 Hans den Hartog Jager, NRC Handelsblad, 12 april 2017
- bron 3 Maxim Februari, NRC Handelsblad, 28 juli 2017
- bron 4 Peter-Arno Coppen, Levende Talen Magazine 2017 (104) nr. 1
- tekstfragment 1 Jan Benjamin, De renaissance van kunstmatige intelligentie, NRC Handelsblad, 13 maart 2017